

Um cruzeiro em defesa de Helsinque

ESTOCOLMO — Um grupo de 400 pessoas, entre as quais o dissidente soviético Vladimir Bukovsky, alguns membros do Parlamento sueco e jornalistas ocidentais,

preparam-se para iniciar um cruzeiro marítimo de protesto em águas internacionais ao largo das costas da Lituânia, da Estônia e da Letônia, países independentes anexados pela URSS nos anos 40, cujo destino final é Helsinque. Em seu navio de bandeira panamenha fretado, o grupo pretende mostrar ao mundo sua insatisfação pelo fato de que a URSS assinou o acordo de Helsinque, cujo 10º aniversário será comemorado na capital finlandesa no próximo dia 1º de agosto, mas nunca cumpriu a ata relativa aos direitos humanos, continuando a perseguir os dissidentes e as minorias religiosas e étnicas.

O plano dos manifestantes é chegar ao porto de Helsinque quando estiver começando a reunião comemorativa, com a presença de 35 chanceleres dos países que assinaram o acordo, na primeira Conferência sobre Segurança e Cooperação na Europa, e realizar uma grande passeata de protesto no centro da capital finlandesa. Mas o governo da Finlândia, país que tem relações muito estreitas com a URSS, já determinou que o navio permaneça ancorado no terminal de carga de carvão e não no cais próximo ao centro da cidade, a fim de impedir que os manifestantes possam chamar muito a atenção.

Mas o grupo está decidido e já anunciou que vai realizar oferendas florais nas costas soviéticas, em memória dos habitantes de países bálticos que morreram tentando escapar para o Ocidente por mar. Desmentindo a imprensa soviética, que os vem chamando de "provocadores", os integrantes do grupo disseram que não têm planos de efetuar emissões de rádio ou soltar balões para manifestar seu descontentamento com a falta de direitos humanos na URSS. Enquanto o grupo prepara seu cruzeiro marítimo, em Copenhague, um "tribunal báltico contra a União Soviética" encerrou seus trabalhos denunciando a URSS por haver anexado os Estados bálticos, ignorando as suas nacionalidades e suas religiões nacionais.

„THE TIMES“ APIE GAJAUSKA

Svarbiausias Londono dienraštis THE TIMES (VI.20) išspausdino žinomo žurnalisto Bernardo Levino straipsnį apie Gulage kalinamą Lietuvos laisvės kovotoją Balį Gajauską.

Straipsnyje atpasakota visa lietuvių patrioto odisėja.

Radiofoto Reuter

Os estonianos fazem protesto

Enquanto prossegue em Copenhague a Conferência Báltica contra a URSS, emigrados estonianos em trajes típicos protestam em frente à embaixada so-

viética na capital dinamarquesa. Eles pedem liberdade religiosa na Estônia, um dos três países bálticos anexados pela União Soviética nos anos 40.

Rugpiūčio 1 dieną sueina 10 metų nuo Helsinkio Sutarties, kur ir Sovietų Sąjunga pasirašė gerbsiant tautų ir žmonių teises; bet kurios, kaip ir kitų "iškilmingų" sutarčių, nesilaikė ir nesilaiko.

Pabaltiečių suruoštą protesto žygį Baltijos jūra ir Sovietų Sąjungos teismą Kopenhagoje už nusikaltimus prieš žmonių ir tautų teises sekė ir stebėjo viso laisvojo pasaulio spauda. Ir Brazilijoje plačiausiai skaitomas dienraštis O ESTADO DE SÃO PAULO šiomis dienomis kelis kart kalbėjo apie įvykį ir net įdėjo Renterio spaudos agentūros didelę fotografiją ir straipsnį liepos 27 dienos laidoje.

PABALTIEČIŲ TAIKOS IR LAISVĖS' RYZTO ŽYGIS SKANDINAVIJOJE

Pabaltiečių Taikos ir Laisvės Ryžto Žygis Skandinavijoje jungia du politiškus įvykius:

PASAULIO PABALTIEČIŲ SANTALKOS ruošiamą Sovietų Sąjungos teismą už nusikaltimus — prieš taiką Europoje. Pabaltijo valstybės, tautų ir žmonių teises — Kopenhagoje 1985 m. liepos 25 ir 26 dienomis ir

PABALTIEČIŲ KOMITETO ŠVEDIJOJE ruošiamą Pabaltiečių Taikos ir laisvės Išvyką Baltijos jūra š.m. liepos 25-29 dienomis ir Pabaltiečių Šąskrydį Stokholme š.m. liepos 30.31 dienomis.

Sovietų Sąjungos teismas Kopenhagoje ir Taikos ir Laisvės Išvyka yra gyvai stebima Europoje. Spauda agentūros ir didieji dienraščiai paskyrė apie pora tu-

zinių korespondentų šiuos įvykius sekti. Iškylos Baltijos jūra laive vietas užsisakė Danijos, Suomijos, Švedijos, Vokietijos televizijos tinklai, kurie siunčia savo foto reporterius.

Okupuotos Lietuvos sovietiška spauda į įvykį reagavo komunistų dienraštyje "Tiesa".

SOVIETŲ SAJUNGOS TEISMAS

DATA: 1985 m. liepos 25 ir 26 dienomis 09:00 — 16:00 val.

VIETA: SAS Hotel SCANDINAVIA, Kopenhagen.

OFICIALI KALBA: anglų

DALYVAVIMAS: Teismo eiga bus vieša.

ATIDARYMAS: liepos 25 09:00 val. Teismą atidarys Europos Parlamento

SEMANARIO

MŪSŲ
LIETUVA

"ROSSA LITUANIA"

Metinė prenumerata Brazilijoje Cr\$. 60.000

Prenumerata paprastu paštu į užsienį: 35 Dol.

Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikoje 60 Dol.

GARBĖS PRENUMERATORIUS Cr\$. 120.000

Užuojautos, Sveikinimai ir Skelbimai (Anūncios) mokami už skilties (Coluna) centimetrą Cr. 5.000

Už skelbimų kalbą ir turinį, Redakcija neatsako. Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

Straipsnius ir Korespondencija Redakcija taiso bei tvarko savo nuožiūra.

Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėjų nuomonę.

Čekius. Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti FRANCESCO GAVĖNAS ar PETRAS RUKŠYS vardu.

Rua Juatindiba, 28 Parque da Moóca - CEP 03124

São Paulo - Brasil

Diretor Responsável: VYTAUTAS BACEVIČIUS

Administrador: PETRAS RUKŠYS

Redige Equipe Editorial - Fone: 273-0338

Atskiro numerio kaina Cr\$. 1.500

Į P. Ameriką oro paštu: 45 Dol.

Į tolimus kraštus: 75 Dol.

Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cr\$. 100.000

Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cr\$. 100.000

vice pirmininkas Poul Moller.

TEISĖJAI: pirmininkas dr. prof. Felix ERMACORA, Austrijos parlamentaras nuo 1911 m., atstovas Jungtinių Tautų Organizacijos Žmogaus Teisių komisijoje. Nariai: Per AHLMARK, politinių mokslų specialistas, buvęs Europos Tarybos narys, Švedijos parlamentaras, ministeris, liberalų partijos lyderis, autorius; prof. kun. Michael Alan BOURDEAUX, anglas, Kent kolegijos steigėjas, ekonomijos ir politinių mokslų specialistas, autorius; Sir James Edmund Sanford FAWCETT, D.S.C, teisininkas, buvęs Didžiosios Britanijos atstovas Jungtinių Tautų Organizacijoje, Europos Tarybos komisijos Žmogaus Teisėms narys ir jos pirmininkas; Michael HODGEMAN, Q.C., M.H.R., parlamentaras, buvęs ministeris tautybių reikalams, dalyvaujantis teisėju Australijos liberalų partijos lyderio įgaliavimu; dr. prof. Theodor VEITER, austras, valstybingumo teorijos ir pabėgėlių teisių garbės profesorius Insbruko universitete, kelių tarptautinių, tautų ir žmonių teisių, organizacijų narys ir pirmininkas, autorius.

KALTINTOJAI: Pasaulio Pabaltiečių Santalkos pirmininkas dr. O Pavlovskis, Pasaulio Estų Tarybos pirmininkas dr. L. Savi, Pasaulio Laisvų Latvių Federacijos valdybos narys dr. L. Lukss, Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pirmininkas dr. K. Bobelis. Paruošta kaltinamoji medžiaga yra 59 puslapių ir yra paremta 93 šaltinių nurodymu. Kiekviena tauta prie šios medžiagos patieks savo papildymus. Teisme dalyvaus 21 liudininkas (6 pristatyti latvių, 6 - lietuvių, 5 - estų).

ATSTOVAS SPAUDAI: Julija Kadelis, Muenst, West Germany.

J. V. Danys

HELSINKIO AKTO PERŽIŪROS KONFERENCIJA

Paminėti sovietų persekiojami lietuviai ir Baltijos valstybės

Šioje konferencijoje vengiama minėti asmenų pavardes. Britanijos ir Kanados atstovai savo kalbose suminėjo po tris sovietų persekiojamus asmenis, bet tokius, kurie minimi spaudoje jau keletą metų, būtent Sacharovas, Ščiaranskis.

Vakariečių pareiškimai

Gegužės 15 d. JAV delegacijos pirmininkas R. Schifteris kalbėjo apie žodžio bei rašto laisvę ir savo kalbos priede pateikė 160 sovietų persekiojamų asmenų sąrašą. Gegužės 17 d. JAV bių atstovas kalbėjo apie religijos būklę Sov. Sąjungoje ir Čekoslovakijoje. Raštiškame priede pateikė 39 pavardes įkalintų dvasiškių įvairių tautybių ir religijų. Jų tarpe yra paminėti ir lietuviai: kun. J.K. Matulionis, kun. S. Tamkevičius ir kun. A. Svarinskas.

Kitos valstybės taip pat pasisakė šiuo klausimu. Stipriausias buvo Britanijos atstovo pareiškimas, bet pavardės jame nebuvo suminėtos. Kanados ambasadorius Jay savo pareiškime, kuris buvo išdalintas spaudos atstovams, įrašyti šie žodžiai: "Daug, iš tikrųjų per daug drąsių bei principus gerbiančių asmenų Sov. Sąjungoje ir keliose kitose čia dalyvaujančiose valstybėse yra sistemingai persekiojama, areštuojama, teisiama, įkalinama arba siunčiama į tremtį ilgiems metams".

Sovietai teisinasi

Sovietai atsisako svarstyti pavienius atvejus. Pasak JAV atstovo R. Schifterio, sovietai sakosi tam neturį įgaliojimų. Kiti aukšti sovietų pareigūnai tvirtina,

kad tai Sov. Sąjungos vidaus reikalas, į kuriuos kiti neturi kištis.

JAV-bių delegacijos dviem atvejais suminėtos pavardės konferencijoje smulkiai suerzino sovietų delegaciją. Pasta ji tvirtina, kad visa tai paremta melu bei šmeižtu. Tai esą gali pakenkti konferencijos sėkmei.

Sovietų delegacija savo pareiškimų spaudai neduoda. Išimtis — įžanginė atstovo kalba. Gegužės 20 d. betgi sovietinės delegacijos pirm. V. Sofinsky turėjo pasikalbėjimą su keletu spaudos atstovų. Jame kaltino jis JAV-bes melu bei klaidinga informacija. Uždaruo posėdžiuose sovietų delegacija, komertuodama JAV-bių atstovo pareiškimą, suminėjo dvi pavardes kaip pavyzdį klaidingos amerikiečių informacijos. Gegužės 20 d. ji pareiškė, kad Beginas būnubaustas ne už hebrajų kalbos ir religijos mokymą, bet už tai, kad tai dabė valdžios leidimo. Gegužės 21 d. ji aiškino, kad kun. A. Svarinskas nubaustas ne už religinę veiklą, bet už dalyvavimą grupėje, kuri nužudė 21 asmenį.

JAV-bių atstovas R. Shifteris pastebėjo: jei kun. A. Svarinskas surištas sžadynėmis, tai turėjo būti kaltinamas pagal skirtingą baudžiamojo statuto straipsnį. Tuo tarpu jis buvo nubaustas pagal straipsnį, draudžiantį antisovietinę agitaciją bei propagandą.

Turkijos atstovas Ekrem Guvendire savo kalboje kaltino Bulgariją persekiojant vieną milijoną turkų. Jo pareiškimas su priedu buvo išdalintas spaudai.

Olando kalba

Tautinių mažumų klausimu kalbėjo visa eilė valstybių atstovų. Olandijos atstovas A. H. Croin paminėjo ir Baltijos valstybes. Jis pareiškė:

"Tautinių mažumų klausimas šioje konferencijoje jau buvo iškeltas keletą kartų. Tautinių mažumų problema yra glaudžiai susijusi su naujų valstybių įsisteigimu, kuris prasidėjo XIX š. ir vyko toliau. Prieš I D. karą Europoje buvo didelės daugiatautės valstybės. 1899 m. Hagos konferencijoje dar nebuvo matyti vėliavų visos eilės valstybių, kurios šiandieną dalyvauja šioje konferencijoje. Galiu paminėti Lenkiją, Suomiją, Čekoslovakiją. Po I D. karo įsisteigė keletas naujų valstybių. Ir jei gu ši konferencija būtų vykusį prieš 50 metų, tai dalyvaujančių valstybių skaičius būtų didesnis nei 35. Trys iš tų valstybių istorijos tekmėje išnyko netekusios savo nepriklausomybės, būtent Estija, Latvija ir Lietuva. Kaip teįvyko, man nėra reikalo aiškinti".

Toks labai jau diplomatiškas paminėjimas, žinoma, negali būti paveikus. Juk tai ne istorijos konferencija, o žmogaus teisių pažeidimas.

F.ÁBRICA DE GUARDA - CHUVAS

Guarda Chuvás de todos os tipos, para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas, tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coelho Barradas, 104 - V. Prudente - Fone: 274-0677

Res.: 274-1886

LIETUVIAI PASAULYJE

LAIMUTIS A. NARGELÉNAS AUKŠTAS PEREIGŪNAS

Jau 16 metų, kai Laimutis A. Nargelėnas tarnauja Illinois valstijos Įstatymo vykdymo departamente (Department of Law Enforcement). Pradėjo tarnybą eiliniu motorizuotu policininku (state trooper) Pesotum miestelyje 1969 m. ir tolydžio karjeros laipsniais kilo aukštyn, pasiekdamas majoro laipsnį 1983 m. gruodžio mėn.

Per tą laiką ėjo įvairias pareigas: treniruotojo, instruktoriaus, sekcijos vado, departamento akademijos (ruošiančios departamento tarnautojus) direktoriaus pavaduotojo ir paskum direktoriaus, dar vėliau, vienuoliktojo distrikto (centras — Maryville, Ill.) vado ir, prieš priimdamas dabartines pareigas, kriminalinių tyrimų divizijos direktoriaus pavaduotojo.

Dabartines savo pareigas — Illinois valstijos policijos superintendente (vyriausiojo vado) — Laimutis Nargelėnas perėmė 1984 m. sausio 1 d. Jo vadovybės klauso 1.523 policininkai ir 526 civiliai tarnautojai. Šalia tiesioginių pareigų, jis aktyviai dalyvauja daugelyje su įstatymo vykdymo uždaviniais susijusiose profesinėse draugijose. Yra baigęs Northwestern universiteto Trafiko institutą ir apgynęs teisės mokslų magistrą Sangamon State universitete. Šiuo metu ruošiasi daktaratui iš pedagogikos Pietų Illinois universitete Carbondale, Ill.

Laimutis A. Nargelėnas

HENRIQUE LOŠINSKAS IR POETŲ ANTOLOGIJA

Liepos 23 rašytojas Henrique Lošinskas Alves viešai pristatė savo Brazilijos dabartinių poetų kūrinių rinkinį "Poetas contemporâneos". Pristatymo aktas įvyko São José dos Campos SESC būstinėj, "Cultura Joseense" parodos atidarymo proga, paminint poeto Cassiano Ricardo 90-metį ir General Motors veiklos Brazilijoje 60 metų. Kaip tik tai ši pastaroji, General Motors do Brasil, finansavo kūrinių išleidimą.

Antologija turi 202 puslapius. Čia Henrique Lošinskas Alves įtraukė reprezentatyvinius dabartinius Brazilijos poetus iš visų šio didelio krašto šalių — nuo Amazonijos iki Šiaurės, per Brazilijos vidurį, iki pietinės Brazilijos, šešiasdešimt įvairių kraštams atstovaujančių poetų.

Pristatymo iškilimėse dalyvavo São José dos Campos burmistras, General Motors do Brasil direktorius, São Paulo bei Paraibos Slėnio rašytojų ir poetų bei kitų sukviestų svečių. São Paulo lietuviams atstovavo kun. Pr. Gavėnas.

General Motors svečius ne tik pavaišino, bet ir kiekvieną apdovanojo "Poetas contemporâneos — antologijos" por "Henrique L. Alves" leidiniu.

Dar kartą karštai sveikiname šį nenuilstantį lietuvių kilmės Brazilijos kultūros puoselėtoją, sugebantį daug kur įtraukti ir Lietuvos vardą.

PAŠTO ŽENKLO KONKURSAS

Minint sukaktis Lietuvos krikšto, įvykusio 1251, 1387 ir 1413 metais Mindaugo, Jogailos ir Vytauto dėka, skelbiamas pašto ženklų konkursas.

Šį sukaktuvinį pašto ženklą išleisti prašomas Vatikanas. Konkurse dalyvauti kviečiami visi lietuviai dailininkai. Projekto formatas turi būti 20 x 30 cm. arba 8.3 x 12.5 colio dydžio. Spalvų derinys paliekamas menininko nuožiūrai. Pašto ženklų vertę uždės Vatikanas.

Pašto ženklų projektui paruošti skiriamos trys premijos: pirmoji \$600.00, antroji \$400.00 ir trečioji \$300.00, iš viso \$1.300.00. Premijos bus išmokamos tik Vatikanui priėmus pašto ženklų pro-

jektą ir nutarus jį išleisti. Vertintojų komisijos sudėtis bus paskelbta vėliau.

Premijuoti projektai lieka konkursą skelbiančio Lietuvos krikščionybės sukaktims minėti komiteto nuosavybe, o nepremijuotus autoriai galės atsiimti.

Pašto ženklų projektus, pasirašytus slapyvardžiu su tikra pavarde uždarame voke, siųsti ligi 1985 m. gruodžio 31 d. šiuo adresu: Lietuvos krikščionybės jubiliejų minėjimo komitetas, 5620 So. Claremont Ave., Chicago, IL 60636, USA.

Norint gauti šiuo reikalu daugiau informacijų, kreiptis į minėto komiteto narį J. Adomėną šiuo adresu: 3329 W. 66th St., Chicago, IL 60629, USA. Tel. (312) 737-3539.

JAUNŲJU KONKURSAS

JAV LB kultūros taryba skelbia antrąjį jaunųjų dainininkų bei instrumentalistų konkursą. Konkursas įvyks Klivlande, Ohio, 1985 m. spalio 5 d. Dievo Motinos parapijos auditorijoje.

Kviečiami dalyvauti visi lietuvių kilmės jaunieji menininkai.

Amžius — nuo 16 iki 30 metų. Premijos bus skiriamos trijose kategorijose: dainavimo, styginių ir pučiamųjų instrumentų, fortepijono. Speciali premija kanklių kategorijoje.

Norintieji dalyvauti prašomi užsiregistruoti ligi 1985 m. rugsėjo 15, pridant trumpą biografinę apybraižą ir pavyzdinę juostelę (nebūtinai iš konkursinio repertuaro). Konkursui repertuaras sudaromas laisvu pasirinkimu. Dainininkų programa turi būti neilgesnė kaip 15 minučių, visų kitų — ligi 20 minučių ilgumo. Pirmajame kultūros tarybos surengtame konkurse (1982 m.) pirmas premijas laimėjusieji šiame konkurse dalyvauti negalės. Prašome registruotis šiuo adresu: Andrius Kuprevičius, 2166 N. St. James Pkwy., Cleveland Hts, Ohio 44106, USA. Tel.— 216-321-1710.

VEIKLOS KALENDORIUS

- Rugpiūčio 4: Tėvo Dienos minėjimas Sąjungoje.
- Rugpiūčio 18-25: Kazimierinio Konkurso kūrinių paroda JUVENTUS klube
- Rugpiūčio 25: Kunigo Dienos minėjimas JUVENTUS klube ir konkurso laimėtojo proklamacija
- Rugsėjo 8: Šilinė — Tautos šventė (šv. Kazimiero p-joj)
- Rugsėjo 22: Pavasario šventė Lituanikoj (BLB)
- Spalio...: Spaudos diena
- Lapkričio 10: BLSajungos įsteigimo minėjimas
- Gruodžio 31: Naujųjų Metų Sutikimas Sąjungoje.

CURSO AUDIOVISUAL

DO IDIOMA LITUANO
POR CORRESPONDÊNCIA

Facilidade de aprendizado — Acompanha fitas cassettes

Para maiores informações

Rua Juatindiba, 28

Fone: 273-0338

03124 São Paulo, SP.

DR. ELIZIEJAUS DRAUGELIO ATSIMINIMAI

Vieną karštą dieną seserėnas su-
manė išvalyti šioželkos dugną; mat
priaugo daug maurų ir dumblo pri-
sistovėjo.

Visi išsirengę vienmarškiniai dir-
bom. Ir aš kastuvu kabinau dumb-
lą, net į šalis tiško. Né nepajutom
kaip nuo stoties žąsele žygiavo 6
vyrai. Puseserė įsižiūrėjus sušuko:—
Žandarai. ir nuskubėjo į kiemą.

Mes neramiai susižvalgėm: kas per
svečiai? Ir ko jiems reikty? Nujau-
tėm kas žin ką negero; tačiau nu-
duotai ramiai sėm darbą. Priėjęs
žandarų vyresnysis su didele, lyg
šluota barzda, Fedorovas užklausė:
— ar gimnazistas Draugelis yra?

— Ne, nėra: išvyko į Marijampo-
lę. Tačiau žandarai nepatikėjo ir pa-
kvietė seserėną eiti kartu. Aš likau
šioželkoje kaip sustingęs. Daėjęs ligi
vartų švogerys atsiliko ir ranka man
pamojo.

Aš supratau ženklą, ir užsidėjęs
ant peties kastuvą, patraukiau per
pievą. Kada pamačiau, kad žandarai
manęs jau negali pastebėti, perbri-
dau upelį ir pasislėpiau kaimyno ru-
giuose. Taip pasislėpęs išgulėjau ligi
vėlyvo vakaro ir gerokai sušalau.
Maniškliai jau buvo susirūpinę, — ar
nepričiau kur Višakio sietuvoje?
Žandarai jėję į kiemą susidūrė pro
kitus vartus su pusesere ir pradėjo
ją tardyti.

— Kur buvai išbėgęs, boba? Ką
paslėpei?

— Nieko aš nepaslėpiau ir nepa-
bėgau: buvau nuėjus veršių perkelti,
— tai ir viskas. Taip nieko nepesė
žandarai, it musę kandę, išdūlino
nepatenkinti atgal į Marijampolę.

Puseserė tikrai buvo į priejuostę
susirišus mano knygas ir Moksleivių
Draugą ir nuskubėjus už beržyno
visą našta užžėrė smėliu. Tai toks
buvo "veršių" perkėlimas...

Gerokai sutemus aš atsargiai iš-
lingau iš rugių ir prisėlinau prie
upelio kranto. Čia išgirdau seserėną
šaukiant: — Lizdeika, Lizdeika. Grižk,
svečiai jau išvyko...

Taip praslinko audrelė, bet tuo
neviskas dar pasibaigė. Aš likau ne-
ramus ir naktimis budėjau: jeigu
vėl užklups žandarai, aš buvau pa-
siruošęs pro užpakalinį langą pa-
sprukti į pavišakio krūmus.

Neužilgo baigėsi mano atostogos.
Grižau į mūsų namelį Dogučiuos.
Ten štai kas paaiškėjo. Vyresn. žan-
daras buvo dar kartą apsilankęs
mūsų namukyje ir įsakė kaip aš

sugrįšiu tuojau nuvykti į policiją.
Mane kažin kas buvo įskundęs ir
žandarai bekrėsdami rado ant kros-
nies pundą "M. Draugų". Tačiau
mano slapyvardės (Lizdeika) taip ir
neišsifravo. Mano brolis kun. Ladis-
lovas (tuomet buvo Marijampolės
parapijos vikaru) ėmėsi akcijos: pa-
sikvietė Fedorovą, gerai pavaišino,
davė 25 rubl. ir kvortą šermukšni-
nės. Jis pasidarė nuolaidesnis ir su-
kalbamesnis: man neberekėjo jau
vykti į policiją; mane tik įtraukė
į liūdininkų eilę. Bene 3 ar 4
draugus suėmė ir palaike vietas ka-
lėjime pergabeno į garsųjį Sūv. Kal-
varijos kalėjimą. Kadangi byla buvo
sufabrikuota labai rimta (kur gi?
slaptas, priešvalstybinis veikimas, o
dar prieš "Dievo patepto" caro
įsakymus.) tai po gerų pusmečio
ji atsidūrė net Sūvalkų Apygardos
teisme. Aš ir dar keli draugučiai
turėjom paliūdyti, kaip tas bausis
nusikaltimas buvo padarytas. Tačiau
mano liūdinimas (net po priesaikos)
buvo blankus. Esą, aš radęs keletą
tų laikraštėlių jų né neskaičiau, o
sukroviau ant krosnies.

— O kurioje vietoje radai? nenu-
rimo prokuroras.

— Miesto sode radau.

— Kur radai; ant tako, ar šale?

— Šale tako... Ant pievutės —
aiškinau ir turbūt pataikiau, nes
rūstus prokuroras nurimo.

Tačiau, kada pradėjo kalbėti adv.
A. Bulota, net ir Teisėjai neišlaikė
nesišypsoję. Jis vaizdžiai nupiešė,
kad šitie "baisūs revoliucionieriai"
yra nesuaugę vaikai, kad jie paga-
liau prieš Šviesųjį Carą nieko ne
tik draudžiamo nedarė, bet né ne-
parašė. Tai tik vaikiški išsišokimai,
romansai; kad panelėms įsiteikti ir
t.t. ir t.t.

Rezultate — kaltinimus iš teismo
ir jis galėjo vėl tęsti gimnazijoje
mokslą. Tačiau, deja, mokslo metai
jau buvo sudarkyti.

Kaip minėjau, mūsų tautos varžy-
masi vis labiau ir labiau švelnėjo.
Atsirado ir spausdintas žodis ir
įvairūs kultūriniai bei ekonominiai
sambūriai.

Aišku, mes moksleiviai dar viešai

negalėjom visur dalyvauti. Bet slaptai,
ar pusiau slaptai dalyvavom
choruose, vaidinimo būreliuose. Aš
asmeniškai net 3 choruose dalyva-
vau: gimnazijos chore, parapijos ir
"Šviesos" draugijos, įkurtos pirmei-
vių, kaip dr. K. Grinius ir pana-
šūs.

Kilęs rusų-japonų karas, kuris vi-
sų nustebimu baigėsi mažiukės vals-
tybėlės nugalėjimu rusų milžimiškos
imperijos, lig tol pagarsėjusios kai-
po nugalimos. Rusų imperialistai
paslėpę savo apraudą ir gėdą pri-
versta buvo pasirašyti taikos sutar-
tį: Neteko pusės Sachalino, didelių
Priamūro žemės plotų ir kitų sri-
čių. Šitas smūgis dar labiau sukrė-
tė "nugalimą ir nedalomą" mas-
kolių imperiją.

"LAISVĖS METAI"

Destruktyvūs gaivalai socialistiškai
net marchistiškai nusiteikę kaip
įvairios rusų ir nerusų partijos —
pav. social-demokratų, žydų "Bund"
partija, arba stačiai juodašimčių gau-
jos pradėjo siausti plačioje masko-
lių imperijoje. Panašūs elementai
darė savo įtaką net ir mūsų tėvy-
nėje, kuri ligi tol garsėjo kaip
Šventoji Lietuva. Lig tol mūsų pa-
triotai kovojo ir ragino tautiečius
kovoti prieš rusų okupaciją, bet
kultūrinėmis priemonėmis ir terorą
smerkė.

Jeigu dar buvo pakenčiami tokie
veiksmai, kaip monopolijų daužymas:
degtinės išpylimas į gatvę, valsčių
raštinių išplėšimas, rusų mokyklų
išvalymas (atseit — rusiškų knygų,
carų portretų naikinimas), tai atsir-
do ir tokių gaivalų, kurie pasivadi-
no "giltiniečiais" ir pradėjo plėsti
pasiturinčius ūkininkus, jau savus
žmones, vieną kitą ir užmušė; ne-
darė išimties nei klebonams. Visuo-
menė pasipiktinus tokiais kovotojais
nuo jų nusigrėžė ir pasmerkė.

Pamenu vieną tokį "giltinėlį" Ku-
nickutį policija sučiupo ir padėjo
kalėjimą. Jis turėjo vieną dirbtinę
(medinę) koją ir lengvai išaiškino
jo dalyvavimą gaujoje, kuri papildė
keletą ginkluotų užpuolimų ūkinink
klebonijų dargi žmogžudysčių.

Kunicky namuose tėvas buvo an-
met išnuomavęs man ir sesutei bu-
tą, todėl juos aš pažinojau.

Ne ilgai trukus tas giltinėlis bu-
vo kalėjime pakartas, o jo sėbrai

ADVOCACIA E IMÓVEIS

EDSON DEOMKINAS

Direito CIVIL - Dir. CRIMINAL

COMPRAS - VENDAS -

Direito TRABALISTA

FONE: 449-4379

ADMINISTRAÇÃO DE BENS

Av. Novo Horizonte, 213 - Conj., 2 - Vila Sacadura Cabral - S. André

Dr. Petras Mačiulis

ŽVILGSNIS Į PRAEITĮ SOVIETŲ RUSIJOS ULTIMATUMAS LIETUVAI

(Tęsinys iš praeito nr.)

ANTRASIS PASIMATYMAS SU MOLOTOVU

Antras A. Merkio su Molotovu susitikimas įvyko Kremliuje birželio 9 d. 11:30 val. vakare. Antrasis pasimatymas buvo daug trumpesnis. Į A. Merkio kreipimąsi paprastu klausimu, kas naujo, Molotovas atsakęs, kad jis laukias iš Merkio ko naujo, bet pridūrė, kad kiek jam teko patirti, pas mus (suprask Lietuvoje) niekas dar nepasikeitė: nei generolas Skučas su Povilaičiu dar nepatraukti teisman, nei Lietuvos Vyriausybė neperorganizuota. Vadinasi birželio 7 dienos Sovietų Sąjungos pastatyti reikalavimai neišpildyti. Nors ir ne tiek griežtu tonu, Molotovas pakartojęs tuos pačius priekaištus mūsų vyriausybei ir pareiškęs, kad jis linkęs tartis tik anksčiau pastatytom sąlygom, neįsileidamas į jokiais diskusijas.

Rytojaus dieną susirinkus pas Natkevičius pusryčių A. Merkys pasisakė veik visą naktį nemigęs, galvodamas rast sudarytos nelemtos padėties išeitį, ir esą pasiryžęs saugumo viršininką Povilaitį iš pareigų atleisti, tačiau nieku

DR. ELIZIEJAUS DRAUGELIO ATSIMINIMAI

išblaškyti.

Tačiau šito įvykio finalas buvo dar baisesnis: likusi našlė Kunickienė neilgai našlavo, nes ištekėjo už žandarų vyresniojo... Kaip jie susipažino ir kuo ji susižavėjo — negaliu suprasti. Tačiau nemalonu tai prisiminti.

Ir daugiau baisių įvykių atsitiko. Taip, pavyzdž. Šiaulių apskr. Meškuičių miestelio buvo daužomas monopolis, tai rusė jo tarnautoja pakėlė didelį triukšmą ir subėgusiems ūkininkams skundėsi, kad sudaužė degtinei bonkas, pagrobė kasą. Vietos gyventojai buvo įgrąsinti ir įpareigoti ginti valdišką turtą, arba turės padengti nuostolius. Ūkininkai apsiginklavę įrankiais (šakėmis, dalgiais, spatais) vijosi "metežnykus" (taip maskoliai pakrikštijo "Laisvės metų" dalyvius) ir jų būrį išblaškė. Tapo užmušta keliolika Šiaulių gimnazijos gimnazistų, keliolika sužeistų, kiti paspruko. Iš mūsų grįžusiems ūkininkas rusė kvatodama rodė saują pinigų ir šaukė: — štai pinigai. Aš juos laikiau savo kišenėje, metežnykams nepavyko jų sučiupti...

Pabaiga

būdu negalys keisti vyriausybės, kuri kaltinama svetimos valstybės.

Kadangi tą vakarą mūsų atstovai iš Kremliaus grįžo apie 12 valandą nakties, tai visiems buvo aišku, kad ir šis pasikalbėjimas nieko pozityvaus nedavė. Ministerio pirmininko pranešimas buvo trumpas, ir jį visi suprato kaip pakibusią grėsmę mūsų laisvei. Išsiskirstėme labai sunkiai prislėgti. Nors Kremliaus vartai mūsų delegacijai dar nebuvo užtrenkti, bet ir naujas pasimatymas senom sąlygom nieko gero negalėjo duoti.

Kaip paprastai, ypač labai nelygių derybų metu, būna gyvo reikalo susisiekti su savo vyriausybe krašte, o tai nėra paprasta Maskvoje. Telegramų užšifravimas ir jų iššifravimas ir gerai įgudusiems technikams atima nemaža laiko. Man buvo pavesta painformuoti užsienių reikalų ministerį J. Urbšį. Deja, to negalėjau atlikti. Savo specialaus šifro neturėjau, o pasiuntinybės šifras visą laiką buvo perkrautas.

Birželio 8 d. mūsų delegacija lankėsi žemės ūkio parodoje, o kitą dieną buvo nuvykusi pasižiūrėti sovietų išreklamuoto Maskvos — Volgos kanalo. Mūsų auto mašinas, kaip visuomet, lydėjo dvi bolševikų saugumo mašinos: tai ir viskas. Nei parodos komiteto vadovybė, nei kanalo administracija mūsų delegacijos niekur nesutiko, sąmoningai, nes čia nepropagandinė reklama nebuvo reikalinga, kaip geležinkelio stotyje, atvykus į Maskvą.

Išorinis bolševikų šaltumas jau pats savyje reiškė nedraudingumą. Mūsų visuomenė Lietuvoje, sovietinės suktos propagandos dėka, buvo susidariusi nuomonė, kad sovietinė vyriausybė, pagerbdama mūsų delegaciją, aprodinėjo visas Maskvos įdomybes. A. Merkys, beveik savaitę sugaišęs Maskvoje, negavo iš sovietinės vyriausybės nė stiklo šalto vandens.

Gavusi mūsų pranešimus, Lietuvos vyriausybė pajuto pakibusią nelaimę ant viso krašto. Visuomenė apie grėsiantį pavojų nebuvo įspėta, nes niekas nė

pagalvoti nenorėjo, kad dėl nebūto musikalimo Sovietų Rusija galėtų panaudoti naują smurtą. Antra vertus, derybos nebuvo nutrauktos, todėl sąmoningai buvo vengiama viešai aitrinti surizgusią padėtį. Dėl tos pačios priežasties nė latvių atstovui Maskvoje A. Merkys negalėjo paaiškinti, kaip vyksta derybos Kremliuje, nors Latvijos atstovas net tris kartus kreipėsi į Natkevičių ir prašė pasimatyti su A. Merkiu.

Dar prieš mūsų atvykimą į Maskvą latvių kariuomenės vadas gen. Bergs, buvo atvykęs vizito. Grįždamas namo, matyti, norėjo parvežti Rygai naujasias informacijas apie Lietuvos ginčą su sovietais dėl primestų kaltinimų. Galima suprasti, kaip buvo sunku mūsų delegacijos pirmininkui atsisakyti nuo pakartotinai prašyto pasimatymo, ką mūsų kaimynai latviai galėjo išsiaiškinti neigiama prasme. Labai gaila, bet iš mūsų pusės tuomet buvo daroma visa, kad tik padėties nesupainiotų naujais sovietų įtarimais ar priekaištais, nes toks pasimatymas nebūtų pro sovietines akis praslidęs nepastebėtas.

Birželio 10 d. buvo gauta iš Kauno žinia, kad rytojaus dieną lėktuvu atvyksta į Maskvą mūsų užsienio reikalų ministeris J. Urbšys, atsivežęs valstybės prezidento ypatingą pareiškimą, kuriuo tikėtasi išsklaidyti Sov. Sąjungos vyriausybės nepasitikėjimo šešėlius, kad būtų galima atsipalaiduoti nuo įtampos, kuri mus slėgė nuo anos gegužės 25 dienos, kai Molotovas taip įžūliai sviedė nepagrįstus kaltinimus.

Birželio 11 po piet nvykę į Maskvos aerodromą, vėl pamatėm visur Lietuvos ir Sov. Sąjungos iškeltas vėliavas, tartum jie būtų laukę mūsų užsienio reikalų ministerio derama pagarba ir be jokios klastos.

(bus daugiau)

DR. B. MAKASKAS

Balandžio mėnesio pradžioje Čikagoje lankėsis Lenkijos Mokslo Akademijos narys dr. Bronius Makauskas Illinois universiteto lituanistikos katedros patalpose skaitė paskaitą apie Vilniaus lietuvius. Dr. Makauskas savo paskaitoje plačiai ir vaizdžiai nušvietė Vilniaus krašto lietuvių gyvenimą ir veiklą 1920 ir 1940-ųjų metų laikotarpyje.

Geriausia dovana:

GIMTADIENIŲ VARDINIŲ METINIŲ PROGA

UŽSAKYKITE "MŪSŲ LIETUVA"

GIMINĖMS — DRAUGAMS — PAŽĪSTAMIEMS

Šią brangią dovaną jie prisimins 50 kartų — visus metus

J. Šlajus

TIRIAMAS LIETUVIŠKUMAS
IŠEIVIJOJERengiama tautinės sąmonės išlaikymo
išeivijoje mokslinė konferencija

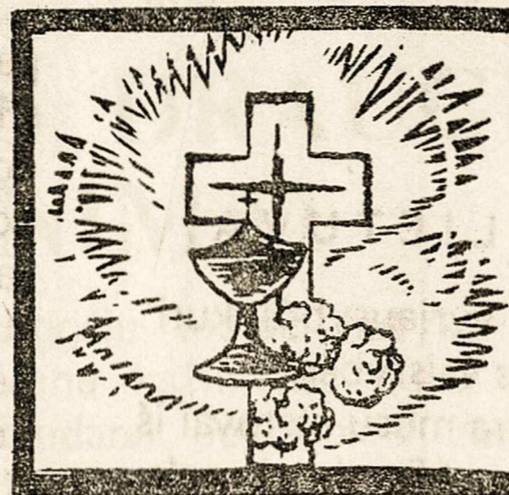
PLB valdybos švietimo ir tautinio auklėjimo komisija, pirmininkaujama Birutės Jasaitienės, ilgą laiką iš anksto planavusi, nutarė š.m. lapkričio 23 ir 24 d.d. Jaunimo centre Čikagoje surengti platesnio masto "Tautinės sąmonės išlaikymo išeivijoje mokslinę konferenciją". Konferencijai rengti buvo sudarytas akademinis darbo komitetas: pirm. Bronius Juodelis, sekr. Vilija Kerelytė, ankotos koordinatorius kun. dr. Kęstutis Trimakas, PLB valdybos vykdom. vicepirm. prof. dr. Tomas Remeikis, PLB valdybos vicepirm. švietimo-auklėjimo reikalams Birutė Jasaitienė, JAV LB švietimo tarybos pirm. Jonas Kavaliūnas, Kanados LB švietimo komisijos pirm. Vytautas Bireta, lituanistikos katedros vedėjas prof. dr. Bronius Vaškelis, Pedagoginio lituanistikos instituto rektorius prof. dr. Jonas Račkauskas.

Gegužės 2 d. vakarą komiteto pirm. Br. Juodelis į PLB būstinę Čikagoje pakvietė spaudos bendradarbius. Informaciniame posėdyje dalyvavę tai konferencijai rengti komiteto nariai sudarė pranešimus ir supažindino su konferencijos programa.

Mokslinės konferencijos programa yra suskirstyta į keturias dalis:

I. Tautinė sąmonė dabartiniame išėivijos veide. Ankotos duomenų analizė, ir išvados – kun. dr. Kęstutis Trimakas, komisijos pirm. Narės: dr. Dalia Katiliūtė-Boydston ir dr. Jolita Kisieliūtė-Narutienė. Moderatorius – prof. dr. T. Remeikis.

II. Tautinis identitetas socialinių mokslų šviesoje. a. Tautinio identiteto vystymasis psichologijos teorijų šviesoje – dr. Rimas Petrauskas; b. Akultūrizacijos teorija ir vėliausi tyrinėjimų duomenys – prof. dr. Vyt. Černius; c. Savimonės vystymasis ir tautiškumas – prof. dr. Ina Užgiriene; d. Tautinių mažumų identiteto ribų išlaikymas – prof. dr. Liucija Baškauskaitė. Moderatorė – prof. dr. Ina Užgiriene.

30-TOS DIENOS MIŠIOS

už a.a. STASI SIMANAVIČIŲ

bus atlaikytos sekmadienį, rugpiūčio 4 d. 9 val. šv. Kazimiero parapijos koplyčioje. Velionio šeima kviečia draugus ir pažįstamus dalyvauti.

III. Tautinio sąmoningumo ugdymas išėivijoje. A. Lituaništinio švietimo ir tautinio auklėjimo padėtis mokykloje ir organizacijoje: a. Jungtinėse Amerikos Valstybėse – Jonas Kavaliūnas, JAV LB švietimo tarybos pirm.; b. Kanados – Vytautas Bireta, Kanados LB švietimo komisijos pirm.; c. Australijos – Janina Vabolienė, Australijos LB švietimo komisijos pirm.; d. Pietų Amerika – Jūratė Statkutė de Rosales; e. Vokietijos ir Anglijos – Andrius Šmitas, Vasario 16 gimnazijos direktorius. B. Tautinis sąmoningumas palyginamoje perspektyvoje – Elena Bradūnaitė-Angliskienė. Moderatorius – Bronius Juodelis.

IV. Modernūs metodai ir priemonės tautiniame išėivijos auklėjime. A. Motyvacija tautiniam auklėjimui išėivijoje – dr. Dalia Katiliūtė-Boydston. B. Metodai ir priemonės tautinio auklėjimo institucijose: a. lituanistinėje mokykloje: priešmokyklinis – Danutė Dirvonienė, pradžios mokyklos – Ramunė Račkauskienė, aukštesniojoje – Danutė Bindokienė, b. Organizacijoje: ateitininkų, skautų ir kitų – kun. Antanas Saulaitis; c. Šeimoje – Irena Polikaitienė ir Rūta Ūdriene. Moderatorius – prof. dr. Jonas Račkauskas.

Konferencijos darbų išvadose numatyta moderatorių paruoštų rekomendacijų priėmimas. Finansinė šios konferencijos atsakomybė tenka PLB švietimo ir tautinio auklėjimo komisijai bei PLB išdui.

Į konferenciją kvies švietimo institucijų vadovus ir mokytojus, jaunimo organizacijų vadovus, švietimo institucijų tėvų komiteto narius bei tautinio auklėjimo darbuotojus, kultūrininkus, visuomenininkus.

Vienas reikšmingiausių tos konferencijos darbų bus plačios apimties anketa, apie kurią išsamiai papasakojo tame posėdyje dalyvavęs kun. Trimakas. Jis nori ją vadinti 1985 m. pasaulio lietu-

vių anketa, nes tokio masto, tokio dydžio anketa lietuvių istorijoje nėra girdėjęs. Paminėtina, jog tos ankotos autorius yra geras šios srities žinovas. Tokį panašų apžvalginį darbą su skaitytuvo pagalba yra atlikęs apie išėivijos lietuvių jaunimo dabartį bei ateitį, gvildinęs tai su jaunimo Pasaulio lietuvių jaunimo kongrese. Jo darbo rezultatai, gerai buvo įvertinti "Pasaulio lietuvių" ir "Aidų" žurnaluose.

Anketa bus siunčiama į lietuvių gyvenamus kraštus lietuvių, anglų, vokiečių, ispanų ir portugalų kalbomis lietuvių kilmės lietuviams. Ji turės 57 klausimus su poskyriais. Bus atspausdinta ir išsiuntinėta daugiau kaip 10,000 anketų. Kun. dr. Trimakas prie šio darbo esąs jau sugaišęs daugiau kaip 100 valandų. Dar daugiau sugaišties bus anketom sugrįžus, jas klasifikuojant. Duomenų analizė įgalins sudaryti 3-4 kartų vaizdą, kuriame atsispindės nutautėjimo eiga ir pasekmės. Taipgi bus matyti kas darytina, norint išlikti lietuviams už dešimtmečio ar daugiau.

Anketa apims lietuvių kilmės asmenis už dabartinės Lietuvos ribų. Jos bus išdalintos nuo 15 metų iki vyriausio amžiaus JAV-bių, Vokietijos, Anglijos, Australijos, Pietų Amerikos ir kitų kraštų lietuvių kilmės žmonėms.

Numatyta ir antroji dalis ankotos, liečianti padėtį lituanistinėse mokyklose. Bus platinama tik JAV-se ir Kanadoje. O kad šis užmojis gerai pasisektų, komitetas prašo gavusius anketas, kurios netrukus bus išsiuntinėtos, paaukoti trumpą laiką joms užpildyti ir grąžinti.

Konferencija, dėl kurios komitetas intensyviai dirba jau ištįsus metus, vadinama profesine konferencija. Ja siekiama ilgesnio tautinės sąmonės išlaikymo už pavergtos tautos ribų.

Dra. HELGA HERING

MÉDICA - GYDYTOJA
HOMENS SENHORAS CRIANÇASRua Quartim Barbosa, 6 - B. do Limão
Fone: 265-7590

De 2a a 6a. das 8 às 12 hs. e das 14 às 18 hs.

KALBAMA LIETUVIŠKAI

PARDUODAME

AUTOMOBILIAMS

LIPINÉLIUS - Adesivos
SKYDELIUS su grandinėmis
Chaveiros com emblema Vytis.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOJ

RESTORANAS

VIKTORAS LUKAVIČIUS
Savininkas

Lietuviški ir europietiški valgiai

MALONUS PATARNAVIMAS

Rua Espirito Santo, 118 - Tel. 441.6846

SÃO CAETANO DO SUL

MŪSŲ ŽINIOS

DARIAUS IR GIRÉNO MINĖJIMAS IR STOVYKLA

Arti 50 jaunuolių pereitą savaitę stovyklavo Litanikoje. Tai ne mažas būrys mūsų kolonijos jaunimo turėjo progos pagyventi atvirame ore ir skautiškoj aplinkoj.

Stovykla buvo pavadinta Dariaus ir Girėno vardu, šių mūsų didvyrių garbei. Palangos Skautų Grupei teko išpildyti Dariaus ir Girėno programą, sekmadienį, š.m. 21 dieną.

Minėjimas prasidėjo vėliavų pakėlimu, skautams ir dalyviams sugiedant Lietuvos himną. Po to buvo perskaitytas lietuviškai ir portugališkai, Dariaus ir Girėno testamentas. Stovyklos, vietininkijos skautų generalinis šefas, Markus Lipas, kalbėjo stovyklautojams ir svečiams, apibūdindamas tų dvejų Lietuvos didvyrių pasiaukojimą, kurių tikslas buvo iškelti Lietuvos vardą, kuri tik keli metai buvo atgavusi nepriklausomybę. Sekė mišios, kuriose dalyvavo visi skautai ir svečiai. Mišias atlaikė kun. Petras Rukšys. Pamoksle, kun. Rukšys pabrėžė minėjimo reikšmę ir Dariaus ir Girėno žygio reikšmę, bei skautijos naudingumą.

Po mišių dalyviai turėjo progos išgirsti didvyrių garbei, Venezueloj įrašytą juostelę, vaizduojant Dariaus ir Girėno žygi.

Minėjime dalyvavo BLB-nės pirmininkas, Jonas Tatarūnas su žmona ir išdinininkas Endrikas Guzikauskas, Jaunimo Sąjungos pirmininkas Flavijus Bacevičius, Volungės Choro vadovė Lucija Banytė, Rūtelės šokių grupės vadovė skautininkė Marcija Pavilionytė, Volungės valdybos nariai Markus Sauka ir Stasys Žūtautas, bei būrys svečių.

Apie stovyklą norėčiau pastebėti, kad nors joje daugiau vartojama vietos kalba, skautai dalį programos išpildo lietuviškai, išmoksta ir dainuoja lietuviškas dainas. Jie turėjo progos užpildyti anketą dėl lietuviškos mokyklos, o vyresnieji užpildė taip pat PLB anketą. Daugumas pasisakė už lietuviškos mokyklos atkūrimą.

Tad tenka pasveikinti p. Eugeniją Bacevičienę, generalinę stovyklos vedėją. Nelengva valdyti 50 jaunuolių ir palaikyti stovyklos tvarką ir jiems paruošti 8 dienom ištisą programą. Jurgis Prokopas, stovyklos komendantas, taisyklingai palaikė tvarką, o Severa Petrokas, darbavosi virtuvėje. Visus, darbuotojus ir stovyklautojus, tenka irgi pasveikinti ir palinkėti, kad testų šį naudingą jaunimo auklėjimo darbą.

JOTA

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOJ pagerbtuvės kun. Petru Rukšiu atšvenčiusiam 18 metų kunigystės. Šventės dalyviai gieda "Ilgiausių metų". Nuotr. A. Kublicko

PASUNKĖJO LIETUVIŠKOS SPAUDOS REIKALAI

São Paulo lietuvių kolonijoje šiuo metu turime vienintelį lietuviškos spaudos savaitraštį "Mūsų Lietuva". Geros valios lietuviškos spaudos mylėtojų pastangomis, šis savaitraštis laikėsi iki dabar, nežiūrint visų sunkumų. Bet paskutiniu laiku ir "Mūsų Lietuvos" padėtis vėl pasunkėjo. Bedirbant spaudos darbą pagedo spaudos mašina ir dėl tos priežasties laikraštis net du kartus kiek pavėlavo. Pataisyti sugedusią mašiną ir ją reformuoti "Mūsų Lietuvos" Administracija turėjo išleisti virš 5 (penkių milijonų) kruzeirų, kurių atsargoje neturėjo. Reikėjo daug pastangų parodyti. Kad "sukrapštyti" reikalingus mašinai pataisyti ir atremontuoti pinigais.

Čia kaip tik noriu atkreipti "Mūsų Lietuvos" skaitytojų dėmesį. Prieš kiek laiko man teko su "M.L." Administratorium kun. P. Rukšiu pavartyti skaitytojų sąrašus ir ten radome nemažą skaičių teokių skaitytojų, kurie yra atsilikę prenumeratos mokėjime net už KELIS METUS. Tokių atsilikimas prenumeratos mokėjimo nustatytu laiku yra viena iš priežasčių tų visų blogumų, kuriuos laikraštis turėjo pergyventi.

Kiekvienas laikraštis nori ir deda pastangas, kad jį skaitytų kuo didesnis skaičius skaitytojų. Tačiau jokia būdu nepateisinamas reiškinys, kad skaitytojai vien per apsileidimą užmirštų laiku atsilyginti už prenumeratą.

Išvengti dar didesnių sunkumų, norisi iš naujo priminti visiems skaitytojams, kad apsileidimas yra nepateisinamas ir todėl kiekvieno skaitytojo yra šventa pareiga užsimokėti prenumeratą. Yra žinoma, ir tokių skaitytojų, kurie nepajėgia apsimokėti prenumeratos mokesčio. Tokius skaitytojus Administracija vienu ar kitu atveju gali toleruoti; bet yra visiškai nepateisinama toleruoti tuos skaitytojus, kurie tik per apsileidimą "užmiršta" laiku apsimokėti prenumeratą.

Stasys Vancevičius

Šv. Kazimiero parapijoj Petrinių proga per mišias gieda chorelis vadovaujamas maestro Liudo Ralicko. Nuotr. A. Kublicko

Rašo iš Nova Odessa

Sveikinu Mūsų Lietuvą ir siunčiu Cr. 50.000 dėl to, kad gaunam tvarkingai laikraštį ir kad turite daug išlaidų ir skolų.

Mūsų Lietuvą aš gavau dovana ir tai jau 13 metų, kada misionierius Antanas Saulaitis važinėjo po laukus ir po miškus. Tai tas misionierius man paliko dovaną Mūsų Lietuvą, kuri iki šiandien mane dar lanko.

Casimiro Šileikis
Nova Odessa, 16.7.85

Red. pastaba. Širdingai dėkojame mielam skaitytojui, kuris taip toli gyvendamas, mus prisimena ir pasiunčia auką laikraščiui. Deja, yra daug skaitytojų, kurie gyvena visai arti ir neįstengia nueiti į V. Zelinės parapiją ar čia pas mus ir apsimokėti metinę prenumeratą. Jeigu visi skaitytojai laiku apsimokėtų savo prenumeratą, tai ir mums būtų lengviau. Kas toliau gyvena gali taip pat lengvai apsimokėti savo prenumeratą pasiųsdamas čekį FRANCESCO GAVÉNAS ir PETRAS RUKŠYS vardu.

PARDUODAMAS
ŽODYNAS
DICIONÁRIO
PORTUGUÊS-LITUANO
Kreiptis į Šv. Kazimiero parapiją,
R. Juatindiba, 28, tel. 273-0338

MŪSŲ ŽINIOS

KAZIMIERINIO KONKURSO BAIGTUVĖS

"Centro Cultural Francisco Matarazzo Sobrinho" ir Lietuvių Kazimierinių Metų komitetas buvo paskelbęs Brazilijos tautinio masto konkursą "Premio SÃO CASIMIRO" kūriniui, liečiančiam šv. Kazimiero asmenį, tapybos, pašybos, graviūros, skulptūros srity. Konkurso garsas pasiekė net tolimus Brazilijos kraštus — ir dailininkai iš Rio de Janeiro, Santa Catarina, Paraná, net Piauí kreipėsi į Centras arba į komitetą, prašydami nors kiek informacijų, negu pranešimų lapelių, apie šį jų gal pirmą kartą girdimą šventąjį. Jiems buvo nurodyta tik biografija SÃO CASIMIRO, kadangi nieko kito apie jį čia neturim. — Ir gilinosi į šventojo gyvenimą. "Tris kart perskaičiau SÃO CASIMIRO ir dar knisau si po bibliotekas ieškodamas medžiagos; tačiau daugiau, negu SÃO CASIMIRO knygoj, neradau", pasakoja estas Robert Zirk, suglaustai nutapęs šv. Kazimiero istorinę paskirtį.

Birželio 30 atėjus konkurso terminui, Centras gavo 14 kūrinių: 8 paveikslus, 3 piešinius ir 3 skulptūras.

Kai tūlas manęs paklausė, ar visi yra lietuvių dailininkų kūriniai, nuraudęs turėjau atsakyti: — Néra nei vieno lietuvio...

Tikrai yra du estų, vienas portugalų, kiti (kiek iš pavardės galima atpažinti) italų, lenkų, olandų ar belgų kilmės menininkų kūriniai.

Jei pastebėsim, kad pirmas žinomo lietuvių dailininko sukurtas šv. Kazimiero paveikslas yra Kazio Šimonio kūrinys, kurį knygoms leisti "Dirvos" bendrovė Marijampolėje atspausdino 1938 metais, tai tik galima pasidžiaugti, kad Brazilijoj per tokį trumpą laiką tiek dailininkų susidomėjo panašiu siužetu — ir bandė atkurti jų susidarytą šv. Kazimiero atvaizdą. KPG.

PARODA JUVENTUS KLUBE

Konkursinių kūrinių įvertinimas ir premijos įteikimas įvyks rugpiūčio 25 dieną Clube JUVENTUS patalpose. Gi norint ir šia proga pasinaudoti platesniam šv. Kazimiero ir Lietuvos vardo išgarsinimui, JUVENTUS klube ruošiamas Kazimierinė paroda — EXPO ICONOGRAFICA CASIMIRIANA, kurią papildys São Paulo valstijos Kultūros Sekretariato suruošta religinės tematikos Filatelikos ir Numizmatikos paroda, skirta šv. Kazimiero pagerbimui.

Šio "ML" numerio GARBĖS LEIDĖJAI

JONAS ir VERA BRATKAUSKAI

Mieliems ML-vos skaitytojams ir dosniems rėmėjams širdingai dėkojame ir linkime daug leimės bei geros sveikatos.

Administracija

LIETUVIŲ SAJUNGA BRAZILIJOJE TĖVO DIENOS MINĖJIMAS

Pietūs ir Tėvų pagerbimas įvyks Sąjungos namuose, Rua Lituânia, 67 rugpiūčio mėn. 4 dieną, 13 valandą.

Maloniai kviečiame visus lietuvius ir lietuvių draugus dalyvauti šioje šventėje.

Rezervuoti vietas: 274-5116 — 92-3309 — 246-4193 — 215-6310.

Paroda tęsis savaitę — nuo rugpiūčio 18 iki 25-tos. Šią pastarąją dieną klubo koplyčioj bus komemoratyvinės Mišios (prisimenant ir "kunigo dieną"), per kurias giedos São Paulo Miesto Choras — Coral Paulistano do Teatro Municipal.

Choro dirigentas, idomiu sutapimu, yra iš pavardės Kazimieras — Roberto Casimiro, ir negras. Jis labai domisi etnine muzika; ir geidžia glaudesnių santykių su lietuviais.

Premijos įteikimo proga Coral Paulistano išpildys ir trumpą dainų programą.

NAUJOS LIETUVIŠKOS MUZIKOS KASĖTĖS

Šv. Kazimiero parapijoj bus galima įsigyti naujų lietuviškos muzikos juostelių-kasetių. Yra lietuviškų melodijų rinkinys, New Yorko Vyrų Okteto dainos ir kitos įdomios kasetės.

ATVYKSTA ARVYDAS ŽYGAS

Mums jau pažįstamas jaunuolis, čikagietis, ARVYDAS ŽYGAS, kuris prieš kelis metus taip gražiai pasidarbavo tarp mūsų jaunimo, atvyksta rugpiūčio 6 dieną, per Pan America. Bus Guarulhos aerodrome 9,25 val.

Tikimės kad jaunimo atstovai jį pasitiks aerodrome, nes jo tikslas kaip tik vėl pasidarbuoti mūsų jaunimo tarpe.

IEŠKOMA

moteris namų darbams, kuri galėtų gyventi su šeimnininkais. Skambinti Brunai telef: 265-4473 vakarais ir savaitgaliais.

ŠALPOS RATELIS

Birželio-liepos mėn. prie Šalpos Ratelio savo įnašu prisidėjo:

NPN	Cr.200.000
Vincas Kliukas	Cr. 30.000
Jonas Jakatanvisky	Cr. 50.000
Lidija Vancevičienė (7) ..	Cr. 10.000
Marija Jakiūnienė (6-7) ..	Cr. 20.000

Lai Viešpats gausiai jiems atlygina savo dievišku dosnumu.

UŽSIMOKĖJO UŽ "ML"

Kazimieras JENČIUS	Cr.60.000
Elena KORSAKOVAS	Cr.30.000
Aleksas MIKALAIŠKAS	Cr.30.000
Helena VAITKEVIČIUS	
DE UZEDA	Cr.60.000
Kazys SERLICKAS	Cr120.000

DĖMESIO!

GELBĖKIME PRAEITIES VERTYBES

Visi esame susirūpinę išsaugoti mūsų kultūrinės ir istorinės vertybes. Visgi pasitaiko atveju, kad per daugelį metų stropiai saugotos lietuviškos knygos ar spauda, rinkėjams mirus, būna išmetama. MŪSŲ LIETUVAI labai rūpi išsaugoti kiek galint daugiau Brazilijojėjusią spaudą, todėl prašome tuos, kurie tokios spaudos ir gal kada mano "atsikratyti", pranešti ML-vos redakcijai telef. 273-0338.

CIRURGIŪS DENTISTAS

Dr. JONAS NICIPORCIUKAS
Dr. PAULO R. NICIPORCIUKAS
Rua Cap. Pacheco Chaves 1206, 1º and.
V. Prudente — Fone: 273-6696